

Beleidsplan Protestantse Gemeente te Brielle

2017-2020

Inhoudsopgave

1. Voorwoord pag. 2

2. Wie is de PGB? pag. 3
 - a. Opbouw van de PGB
 - b. Organisatie
 - c. Omgeving van de PGB
 - d. Cultuur van de PGB

3. Visie van de PGB pag. 6
 - a. Geloof
 - b. Hoop
 - c. Liefde

4. Waar wil de PGB naar toe? pag. 7
 - a. Kerkelijke betrokkenheid
 - b. Bezielde liturgie
 - c. PGB regionaal
 - d. Financiën

5. Evaluatie pag. 16

6. Programma pag. 17
 - a. Diaconaat
 - b. Pastoraat
 - c. Financiën en Beheer
 - d. Jeugdwerk

1. Voorwoord

Het vorige beleidsplan van de Protestantse Gemeente Brielle (PGB) was gemaakt voor de periode van 2007-2010. Bij het opstellen van een nieuw beleidsplan voor de periode 2012-2017 is gekeken naar het oude beleidsplan en eveneens gebruik gemaakt van diverse bronnen. Dit zijn o.a. de resultaten van de in februari 2012 gehouden enquête onder gemeenteleden, het in februari 2012 uitgebrachte rapport van de KBG (Klankbordgroep), de profielschets van de PGB uit 2008 en de aanbevelingen van de Werkgroep Herstel Structuur d.d. 31 maart 2011.

Als inspiratiebron is o.a. gebruik gemaakt van de visienota's van de PKN 'Leren leven van de verwondering' (2005) en 'De hartslag van het leven' (2012).

Het nieuwe beleidsplan is opgebouwd uit een beschrijving van de PGB, haar visie, de speerpunten voor de komende vier jaar, de opdracht tot evaluatie en tot slot de programma's/werkplannen waarmee de PGB dit beleidsplan hoopt te realiseren.

In haar vergadering van 16 mei 2019 heeft de kerkenraad het besluit genomen om de termijn van het onderhavige beleidsplan te verlengen tot en met het jaar 2020.

2. Wie is de Protestantse Gemeente Brielle?

De PGB is een pluriforme gemeente die staat in de lange traditie waarin mensen hun geloof voeden, beleven en vorm willen geven in hun leven. Ze leeft in de verwachting van het verbond dat God met Israel sloot (Ex. 20:1-17). Daarin wil zij zich laten inspireren door Jezus Christus. Hij heeft, als geen ander, de krachtige liefde van God een menselijk gezicht gegeven. Van hem wil en kan de gemeente navolger zijn wanneer zij zich blijft openstellen voor de werking van Gods Geest. In de vieringen en in het vele vrijwilligerswerk wordt van eigen talenten gebruik gemaakt om vreugde en dank te laten doorklinken (1 Cor. 12 1-11).

Door betrokkenheid met elkaar wil de gemeente opkomen voor mensen in hun kwetsbaarheid, zowel in de directe omgeving als daarbuiten. Hierin spelen het pastoraat en diaconaat een grote rol. De PGB wil hiermee Gods bewogenheid om mensen, als een levende werkelijkheid, tonen.

a. Opbouw van de Protestantse Gemeente Brielle

De PGB is vanaf het eerste begin (sinds 1993) een SOW gemeente, in goede harmonie, en sinds 2004 PKN gemeente. De gemeente bestaat uit ongeveer 1900 leden en kent de volgende leeftijdsopbouw (ernaast ter vergelijking de gegevens van de gemeente Brielle):

	Leeftijdsgroep	PGB	PGB %	Brielle	Brielle %
1	0-10	116	6,0%	1.761	11,2%
2	11-20	193	9,9%	1.879	12,0%
3	21-30	117	6,0%	1.262	8,1%
4	31-40	180	9,3%	2.114	13,5%
5	41-50	271	13,9%	2.716	17,3%
6	51-60	351	18,0%	2.437	15,5%
7	61-70	320	16,5%	1.982	12,6%
8	71-80	247	12,7%	1.042	6,6%
9	81-90	132	6,8%	440	2,8%
10	91+	18	0,9%	44	0,3%
		1945	100,0%	15.677	100,0%

Bij de PGB is de leeftijdsgroep 0 – 40 zeer in de minderheid wat geen positief beeld geeft voor de toekomst. De continuïteit van de PGB komt hiermee in gevaar.

Zowel in statistiek als op zondagmorgen is de groep 20-40 jarigen (waaronder gezinnen met jonge kinderen) ondervertegenwoordigd. De gemeente heeft belijdende leden en doopliden.

In 2011 is begonnen met de invoering van het Ledenregistratie Protestantse Kerk (LRP). Om goed op de hoogte te blijven van de situatie van de gemeente is een actueel ledenbestand van groot belang.

b. Organisatie

De kerkenraad is verantwoordelijk voor het beleid van de PGB. Uitvoering van het werk dat in de gemeente wordt gedaan, wordt gedelegeerd aan het moderamen en de kleine kerkenraad. Beslissingsbevoegdheid rust bij de kleine kerkenraad. Het moderamen is beslissingsbevoegd in de zomermaanden. Het moderamen bestaat uit de predikant(en), de beide voorzitters van de kerkenraad, de voorzitters van de raden en de 1^e scriba. De grote kerkenraad bestaat uit het moderamen en alle ambtsdragers (college van kerkrentmeesters, diaconale raad, pastorale raad). De kleine kerkenraad bestaat uit het moderamen en afgevaardigden van de diverse raden.

Hoofdtaken van de kerkenraad zijn beleid opstellen en coördineren. Met dit beleid geeft de kerkenraad de richting aan en hoopt hiermee ruimte te scheppen voor de diverse raden om aan het werk te gaan door middel van een door hen opgesteld werkplan. De kerkenraad heeft hierin een coördinerende taak. De kerkenraad stelt de begrotingen en jaarrekeningen vast, beroept de predikanten en benoemt de ambtsdragers.

Het moderamen bereidt de bijeenkomsten van de kerkenraad voor en leidt deze. Het geeft uitvoering aan de besluiten van de kerkenraad waarvoor geen anderen zijn aangewezen. Ook handelt het zaken af van formele en administratieve aard en van zaken die geen uitstel gedogen. Het moderamen en alle raden vergaderen maandelijks m.u.v. de zomerperiode en de maand december. De diaconale raad en het college van kerkrentmeesters vergaderen wel in december.

De PGB heeft twee predikanten. In 2012 komt de tweede predikantsplaats vrij door het vertrek van een predikant. Deze plek zal niet voor 100% opnieuw ingevuld gaan worden.

Het voorzitterschap van de kerkenraad wordt vanaf mei 2012 voor twee jaar ingevuld door twee kerkenraadsleden.

Een groep van ongeveer 400 personen doet op één of andere wijze vrijwilligerswerk binnen de gemeente. Deze enthousiaste gemeenteleden willen met eigen talenten en inzet, vorm geven aan een open, betrokken en eigentijdse manier van geloven. In vieringen, catechese, kringenwerk en pastoraat hoopt men met elkaar dienstbaar te zijn aan de opbouw van onze gemeente.

De PGB is verdeeld in twee predikantswijken en twaalf secties.

c. Omgeving van de Protestantse Gemeente Brielle

De gemeente Brielle telt in 2012 ongeveer 16.000 inwoners. Het inwonersaantal blijft al een aantal jaren gelijk en een directe groei wordt niet verwacht.

Brielle als historische vestingstad heeft geen achterstandswijken. De beroepsbevolking is voor een groot deel werkzaam in de industrie en in de dienstverlenende sector (middenkader). Een deel is werkzaam in de tuinbouw. Ondernemerschap is relatief sterk vertegenwoordigd in de gemeente Brielle.

Naast de PGB heeft Brielle ook een r.k. parochie en een afdeling van de NPB. Deze drie werken samen in de Raad van Kerken.

d. Cultuur van de Protestantse Gemeente Brielle

De PGB wijkt niet af van de landelijke trend. Het ledenaantal loopt terug, de gemeente vergrijsst en de jeugd, evenals de groep 20-40 jarigen, is niet sterk vertegenwoordigd in de morgendiensten. Was de kerk vroeger hét middel om het geloofsleven in stand te houden, te verdiepen en door te geven, dan laat de huidige situatie anders zien. Mensen vinden ook buiten de kerk genoeg om hun geloof en spirituele behoefte te voeden. Deze situatie dwingt ons na te denken over de functie van de kerk.

3. Visie van de Protestantse Gemeente Brielle

De PGB wil een enthousiaste en vitale gemeente zijn met oog voor de mensen om zich heen. Door geloof, hoop en liefde wil zij toekomst geven aan haar bestaan en moed geven om door te gaan. Zij wil een gemeente zijn die in beweging is en hiermee bewust kiest voor voortgang.

Geloof

De PGB wil meerdere generaties aanspreken in vieringen en andere activiteiten. Geloofsoverdracht en ruimte voor bezinning en geloofsverdieping zijn hierbij belangrijk. Gevoel voor traditie (in de vieringen) mag vernieuwing niet in de weg staan. Een traditie leeft bij de gratie van vernieuwing. Een mooi citaat van Mahler: 'Tradition ist die Weitergabe des Feuers; nicht die Anbetung der Asche'. Vrij vertaald: Traditie is het doorgeven van het vuur, niet het aanbidden van de as.

Hoop

De vergrijzing en terugloop van leden zijn ontwikkelingen waar de PGB op moet reageren. De PGB wil zich echter niet concentreren op het in stand houden van een kerk die praktisch niet haalbaar is, maar wil werken aan het creëren van een levende gemeenschap. 'Minder' kan op deze manier 'meer' worden. Het creëren van een goede sfeer in de kerkelijke organisatie en dit uitstralen naar buiten kan voor zowel leden als niet-leden de drempel verlagen.

Liefde

Als getuige van Gods liefde ziet de PGB de zorg voor de ander als haar missie: zonder diaconie en pastoraat geen kerk. Deze zorg mag niet beperkt blijven tot de eigen gemeente, maar vraagt een open blik naar buiten toe. Het is belangrijk de kwetsbaarheid en eindigheid van het leven serieus te nemen.

4. Waar wil de PGB naar toe?

In de voorgaande hoofdstukken is een beeld geschetst van wie wij zijn en wat onze visie is. In dit hoofdstuk wordt een toekomstbeeld gegeven voor de PGB en wordt vanuit de huidige situatie de weg naar de gewenste situatie beschreven.

Momenteel staan de 'traditionele' kerkgemeenschappen onder druk. Maatschappelijke tendensen als secularisering, individualisering, e.d. leiden met name bij jongeren tot vervreemding van de Kerk. Bovendien voelen jongeren zich vaak eerder aangetrokken tot 'niet-traditionele' geloofsgemeenschappen. Het gevolg is versnelde vergrijzing van onze kerkelijke gemeente door een teruglopend aandeel van jonge mensen.

Een vergrijzende gemeente loopt de kans een 'uitstervende' gemeente te worden. Het beleid van de PGB zal de komende jaren dan ook gericht moeten zijn op het keren van dit tij, met andere woorden: *het borgen van de continuïteit van de Protestantse Gemeente Brielle*.

Elke organisatie wordt voortdurend geconfronteerd met kansen en bedreigingen. Beleid is gericht op het vinden en benutten van kansen en het onderkennen en neutraliseren van bedreigingen.

Het voortbestaan van de PGB is afhankelijk van een aantal noodzakelijke materiële en immateriële voorwaarden:

- a. De PGB kan alleen voortbestaan als zowel jong als oud zich betrokken voelt en blijft voelen bij de kerkgemeenschap: *kerkelijke betrokkenheid*.
- b. In de eredienst moeten mensen kunnen 'thuiskomen' bij God en bij elkaar: *bezielde liturgie*.
- c. De PGB is niet de enige gemeente in de regio die bedreigd wordt in haar voortbestaan. Samenwerken, krachten bundelen en een goede presentatie van de PGB moeten leiden tot win-win situaties: *PGB regionaal*.
- d. Voldoende financieel draagvlak is onontbeerlijk voor elke organisatie: *financiën*.

Kerkelijke betrokkenheid, bezielde liturgie, PGB regionaal en financiën zijn de speerpunten van beleid voor de komende vijf jaar.

a. Kerkelijke betrokkenheid

Onder kerkelijke betrokkenheid verstaan we in de eerste plaats dat mensen zich verantwoordelijk voelen voor het bestaan en voortbestaan van de gemeente, o.a. tot uiting komend in de bereidheid tot het verrichten van taken. Verder dient de kerk een 'thuis' te zijn voor een diversiteit van mensen, betrokken te zijn op de samenleving en open te staan voor de omgeving.

Huidige situatie

De PGB heeft te maken met een afkalvend ledenbestand, met als gevolgen: teruglopend kerkbezoek, een teruglopend aantal ambtsdragers en vrijwilligers en teruglopende inkomsten. De response op de enquête bedroeg ruim 70% (waarvan bijna 80% ingevuld) en kwam voor 75% uit de leeftijdscategorie 51 jaar en ouder.

Hieruit trekken we de conclusie dat de betrokkenheid van de jongere generatie(s) extra aandacht behoeft. Dit beeld wordt bevestigd door de vragen die deze groep beantwoordt:

- Het merendeel van de jonge ouders heeft geen behoefte aan een gespreksgroep.
- De oudere jeugd (12 – 21 jaar) vindt het aanbod voor de jeugd goed of maakt het niet uit.
- Ruim de helft geeft aan dat er geen behoefte is aan een groothuisbezoek voor 16/18 jarigen.
- De meeste studenten geven aan geen interesse in de kerkelijke activiteiten te hebben.
- De meeste jongeren geven aan geen behoefte te hebben aan contact met de jeugdraad.

Verder komt in de enquêteresultaten naar voren dat bijna de helft van onze gemeenteleden zelden of nooit naar de kerkdienst komt. Als men de kerkdienst bezoekt, gaat het overwegend om de zondagse eredienst; verder scoren de hoogtijdagen hoog (Kerst, Pasen, Kerstnacht), vervolgens de zangdiensten. De vespers scoren het laagst.

De belangrijkste reden om de kerkdiensten te bezoeken is de ontmoeting; daarna volgen als belangrijke motivatie: waardevolle viering, inspiratie, geloofsverdieping, samen zingen, goede gewoonte.

Over samenkomsten buiten de erediensten zien we de volgende resultaten:

- De meeste mensen nemen niet deel aan groothuisbezoek of gemeenteberaad.
- Een derde bezoekt de wijkbijeenkomst. De waardering van de bezoekers van deze bijeenkomsten is overigens positief.

Ten aanzien van contact tussen kerk en samenleving blijkt dat:

- De waarde van contact tussen school en kerk wordt door meer dan de helft als groot beschouwd.
- Een meerderheid vindt dat er minimaal 1 maal per jaar een predikantbezoek aan school moet plaatsvinden.
- De meeste gemeenteleden beoordelen de kerk als zichtbaar in de samenleving (velen kunnen voorbeelden noemen).

Gewenste situatie

In het algemeen kan gesteld worden dat het organiseren van en deelnemen aan activiteiten de onderlinge band en de betrokkenheid bij de gemeente vergroot. Dit geldt met name voor kinderen (met extra aandacht voor 11/12 jarigen) en jongeren. Bij vooral jonge kinderen moet begrijpelijkheid (aanbod op hun niveau) voorop staan. Kinderen kunnen meer betrokken worden door ze bijvoorbeeld een 'taak' te geven in de dienst. Voor kinderen, jongeren en jonge gezinnen zouden de diensten 'opgewekter' mogen zijn.

Variatie in het karakter van de erediensten kan maken dat de pluriformiteit van onze gemeente tot zijn recht komt en een ieder zich serieus genomen voelt.

Het sociale aspect rond de diensten, zoals het gezamenlijk koffiedrinken na afloop, dient gehandhaafd en geïntensiveerd te worden.

Nieuwkomers in onze gemeente dienen zodanige aandacht te krijgen dat zij zich van harte welkom voelen in ons midden.

Pastoraat is 'omzien naar elkaar' op elke plek en op elk moment, waarin elk gemeentelid een taak heeft. Gezien de vergrijzing van de gemeente zal het ouderenpastoraat nog meer aandacht moeten krijgen; daarnaast is het heel belangrijk dat ook de jongeren aandacht blijven krijgen.

Pastoraal bezoek wordt zeer op prijs gesteld en versterkt het gevoel van verbondenheid met de gemeente. Extra aandachtspunt is het adequaat reageren bij bijvoorbeeld ziekte of operatie van gemeenteleden.

Wijkbijeenkomsten, bijeenkomsten van kleinere groepen, kringwerk (eventueel bij mensen thuis) versterken het gevoel van verbondenheid en betrokkenheid bij de deelnemers.

Binnen het pastoraat moet gezocht worden naar andere aansprekende, ook laagdrempelige, vormen van het geloofsgesprek.

Diaconale activiteiten accentueren de betrokkenheid van de PGB op de samenleving en voor een deel ook het gezicht naar buiten. In tijden van economische crisis worden extra inspanningen van het diaconaat gevraagd.

Pastoraat/zielzorg (inhoudelijk en spiritueel) en diaconaat (praktisch en materieel) zijn twee kanten van dezelfde medaille (Martha's en Maria's).

Mogelijke activiteiten richting gewenste situatie:

- Organiseer activiteiten (vooral ook voor kinderen en jongeren).
- Betrek kinderen en jongeren nog meer bij de diensten, door ze een concrete taak te geven.
- Intensiveer het sociale aspect rond de diensten.
- Zorg (met goed toegeruste pastorale werkers) voor voldoende menskracht voor het pastoraat en een adequate communicatie.
- Organiseer wijkbijeekkomsten met een aantrekkelijker programma.
- Stimuleer het geloofsgesprek binnen de kaders van het pastoraat.

b. Bezielde liturgie

Door een bezielde liturgie proberen we onze kerkdienstbezoekers te raken en te inspireren. Geïnspireerde gemeenteleden voelen zich verbonden met de kerk en met elkaar; zij zullen zich thuis voelen. Als ook de jongeren zich kind aan huis voelen en zij actief lid blijven van onze geloofsgemeenschap, dan neemt de kans toe dat onze PGB kan blijven voortbestaan.

We verstaan onder bezielde liturgie: de eredienst raakt de kerkganger, geeft hem hoop en richting. Emotioneel geraakt worden kan bijvoorbeeld door het zingen van een lied, door (een zinsnede uit) de verkondiging, een schriftlezing, maar bijvoorbeeld ook door een moment van stilte. Naast de emotie moet ook het verstand aangesproken worden; we streven naar een balans tussen hart en hoofd.

Huidige situatie

- De kerkdiensten vinden in de regel plaats op zondagmorgen (de reguliere ochtenddienst) en zondagavond (vespers en zangdiensten). De enige uitzonderingen hierop zijn diensten op vaste kalenderdagen, zoals Kerst (nacht- en ochtenddienst), Oud- en Nieuwjaar en Hemelvaart.
- De waardering van de gemeenteleden voor bijzondere diensten is over het algemeen hoog: de oecumenische dienst wordt als (zeer) waardevol beoordeeld; ook worden themadiensten, zangdiensten zeer gewaardeerd. De vespers worden door een kleiner deel van onze gemeenteleden gewaardeerd.
- De waardering voor de muzikale bijdrage is hoog (in aflopende volgorde: orgel, andere instrumenten, koorzang, piano).
- Bij de vraag of we diensten voor groter publiek moeten organiseren (en daardoor mogelijk meer collecte-inkomsten binnenhalen), oordeelt de meerderheid dat ze het daarmee eens is. Hierbij wordt wel de kanttekening gemaakt dat we er voor moeten waken om onze identiteit niet te verliezen. Het karakter van deze diensten moet dus passen binnen onze identiteit.
- Aansluitend aan de kerkdienst drinken we gezamenlijk koffie, thee of frisdrank. Uit de enquête blijkt dat dit moment van ontmoeting wordt zeer gewaardeerd. Echter een bijna net zo groot percentage laat weten moeite te hebben met de sterke groepsvorming.

De belangrijkste overwegingen om de kerkdienst te bezoeken zijn:

- Dit is hét moment om elkaar te ontmoeten en samen te vieren en zingen.
- De predikant spreekt aan.
- De dienst beantwoordt aan de verwachting.
- Men voelt zich thuis en weet zich gehoord.

- De kerkdienst biedt inspiratie, geloofsverdieping, rust, regelmaat.
- De kerkgang is een voorbeeldfunctie voor de kinderen.

Specifieke opmerkingen over de jeugd in de dienst:

- Over het algemeen vinden jeugd en ouders dat het verhaaltje voor de kinderen leuk is; ook de kindernevendienst vindt men leuk.
- Over het algemeen worden de kinderliederen (door kinderen en ouders) als te moeilijk beoordeeld.
- Een bijzondere dienst is extra motiverend voor jeugd en jonge gezinnen om de dienst te bezoeken.
- De jeugd vindt dat de kerkdienst vooral vrolijker mag; als onderdeel hiervan wordt het zingen van bekendere liedjes genoemd.

Gewenste situatie

Over het algemeen kunnen we stellen dat teksten van nieuwe liederen de mensen meer aanspreken dan 'gedateerde' teksten. In dit opzicht is er ruimte voor vernieuwing. Hierbij valt te denken aan het nieuwe liedboek, waarbij gepleit wordt voor een actieve rol van de cantorij bij het aanleren van de nieuwe liederen. Deze vernieuwing lijkt haaks te staan op de ons vertrouwde traditie. We zijn echter van mening dat juist in de vernieuwing de traditie kan voortleven. Het doel van traditie is niet het stilstaan, maar juist het verankeren van gewenste wijzigingen; de verandering staat daarmee in de traditie.

Onze gemeente is pluriform, zowel in samenstelling als in voorkeuren. Ons streven is om in de eredienst ruimte te bieden aan deze veelkleurigheid, zonder daarmee richtingloos te worden en onze identiteit te verliezen.

We zoeken dus in de liturgie naar een vaste structuur, met voldoende afwisseling, zodat deze blijft prikkelen en verrassen. In regelmaat zoeken we de gewenste rust.

In de komende periode zien we een aantal uitdagingen op ons afkomen:

a. Hoe houden we mensen verbonden aan de kerk?

Hierbij denken we aan het huidige ledenbestand, dus van jong tot oud. Een ieder het liturgisch volledig naar de zin maken is niet haalbaar en niet wenselijk; dit gaat altijd ten koste van een ander. We zoeken juist wel ruimte voor allen: we willen dat een ieder zich thuis voelt in onze kerkdiensten, zonder een ander tekort te doen. Een bijzondere plek nemen de gezinnen met pubers in; deze jongeren zijn moeilijk te benaderen en lastig 'vast te houden'. De ouders lukt het niet altijd om de kinderen nog voor de kerkdienst te enthousiasmeren. We hopen dat het jeugdwerk hierin een positieve bijdrage kan leveren door het organiseren van activiteiten gericht op deze doelgroep.

b. Hoe binden we nieuwe mensen m.b.v. een bezielde liturgie aan onze kerk?

Uitgangspunt hierbij is dat als onze liturgie inspirerend is voor onze eigen gemeenteleden, dit zal doorklinken naar 'buiten'.

Concrete wensen t.a.v. de liturgie:

- Moderner, inspirerend en korter.
- Minder strak, spontaner.
- Meer warmte en blijheid.
- Voldoende afwisseling.

Concrete wensen t.a.v. de kerkmuziek:

- Moderne en zingbare liederen.
- Meer inbreng van onze cantorij en kinderkoor Da Capo, maar ook van koren/combo's van buitenaf; meer ruimte voor samenzang, instrumentale muziek (waarbij mogelijk de inzet van muzikale talenten in de gemeente).
- Meer orgelmuziek voorafgaand aan de dienst.

Concrete wensen t.a.v. de jeugd:

- Vaker jeugd- en themadiensten.
- Meer inbreng/tijd voor jonge gezinnen en kinderen.
- Eenvoudiger kinderliedjes, zodat deze beter meegezongen kunnen worden; dit kan wellicht bereikt worden door een betere begeleiding/uitleg van de liedjes.
- Vaker een koor laten meewerken; dit motiveert de jongere jeugd (en hun ouders).
- De oudere jeugd (12-20) wil graag meer op haar belevingswereld toegespitste liederen zingen.

Mogelijke activiteiten richting gewenste situatie:

Om onze verbondenheid te (blijven) stimuleren, denken we aan de volgende activiteiten:

- Het maken van -voor alle leeftijdsgroepen- uitdagende diensten.
- Het zoeken naar vormen van 'lossere' diensten, waarin een ontspannen en gemoedelijke sfeer heerst.
- De overdenking moet een duidelijke link naar het 'nu' bevatten.
- Het gezamenlijk koffiedrinken na de dienst, waarbij we ruimte bieden voor nieuwe leden en gasten om hieraan deel te nemen (en deze niet uitsluiten door te sterke groepsvorming).
- Het organiseren van activiteiten voor gezinnen: niet alleen op zondag, maar ook op andere dagen.
- Het werken aan de relatie tussen ouderen en jongeren: we moeten elkaar leren verstaan.

c. PGB regionaal

Bij PGB regionaal gaat het om de zichtbaarheid, uitstraling en activiteiten van de PGB en de contacten met andere kerken in de regio. In het rapport van de KBG (Klankbordgroep) wordt ons gevraagd om als gemeente over de eigen grenzen heen te kijken en niet stil te blijven staan bij de gedachte 'wij redden het zelf nog wel'. Het is belangrijk dat de PGB zich als kerkelijke gemeente positief en duidelijk zichtbaar neerzet zowel plaatselijk als in de regio. Daarnaast is het belangrijk actief te zijn in het zoeken en onderhouden van contacten met andere kerkelijke gemeentes in de regio.

Het aandachtspunt 'PGB regionaal' kan onderverdeeld worden in: presentatie PGB naar buiten, oecumene en regionale samenwerking.

Huidige situatie

1. Presentatie PGB naar buiten

Uit de enquête blijkt dat de gemeenteleden de kerk goed zichtbaar vinden in de Brielse samenleving. Activiteiten die hierbij genoemd worden zijn vnl. activiteiten die voor (en soms ook door) de Brielse samenleving georganiseerd worden zoals: voedselbank, talentendag, activiteiten van de culturele cie., activiteiten in en rondom de kerk in december, 1 april, rommelmarkt.

De PGB heeft een website.

De PGB heeft samen met de RK parochie en de NPB een aantal keren per jaar een informatiepagina in de plaatselijke krant.

2. Oecumene

De PGB is met de RK parochie en de NPB vertegenwoordigd in de Brielse Raad van Kerken. Deze organiseert o.a. een aantal keren per jaar een oecumenische dienst. Uit de enquête blijkt dat de oecumenische diensten zeer gewaardeerd worden.

3. Regionale samenwerking

Op dit moment is er geen samenwerking met andere kerkelijke gemeentes in de regio op het gebied van winterwerk, vorming en toerusting, kerkdiensten of andere activiteiten. Wel zijn er vormen van overleg, zoals o.a.:

- predikantenoverleg
- in maart 2012 een regiomiddag voor alle kerkenraden van Voorne Putten en Rozenburg
- Classis/breed moderamen/zwo regiogroep
- JOP (Jongerenorganisatie)

Gewenste situatie

1. Presentatie PGB naar buiten

De St. Catharijnekerk is voor veel Briellenaren en ook voor mensen van buiten Brielle een prachtig gebouw en hét gezicht van Brielle. Voor de PGB is de St. Catharijnekerk een thuis, maar kan tegelijkertijd een visitekaartje zijn. Het meer openstellen van de kerk en meer organiseren van diverse activiteiten in de kerk kan de zichtbaarheid van de PGB de betrokkenheid van zowel gelovigen als niet-gelovigen bevorderen; de kerk is er immers voor iedereen.

De p.r. van de PGB is hier onlosmakelijk mee verbonden. Het is belangrijk dat de PGB via de plaatselijke krant, de website en andere sociale media duidelijk laat zien en horen wat zij allemaal doet. De PGB moet zich ook buiten de kerkelijke gemeente duidelijk herkenbaar opstellen.

2. Oecumene

Gezien de positieve waardering voor de oecumenische diensten die gemeenteleden via de enquête hebben laten horen verdient de oecumene zeker aandacht. De vertegenwoordiging van de PGB in de Raad van Kerken is belangrijk. Door in gesprek te blijven met de andere kerken geven we blij van elkaars verbondenheid in het geloof.

3. Regionale samenwerking

Samenwerken met andere kerkelijke gemeentes in de regio kan een rol spelen in de continuïteit van de PGB. Onderzoeken en kennis maken staan hierbij voorop, maar wel met samenwerking als duidelijk doel. Door samen te werken met andere gemeentes kunnen inspanning en kosten gedeeld worden. We kunnen elkaar versterken en ervaringen delen waardoor we efficiënter problemen te lijf kunnen gaan.

Samenwerking is mogelijk voor zowel jong als oud. De jeugd kan hierin voor gaan. Jong en nieuwsgierig zullen zij makkelijk contact maken en hiermee wellicht een voorbeeld zijn voor de oudere generatie.

Samenwerking op het gebied van winterwerk, catechese, vorming- en toerustingwerk voor ambtsdragers zal de predikant tijd besparen en het kennismakingsproces bevorderen.

Predikanten zijn vertegenwoordigers en daarmee ook een visitekaartje van de gemeente. Het uitwisselen van predikanten zal de drempel verlagen om met elkaar samen te werken.

Conclusie: het is van belang dat de PGB zich duidelijk neerzet zowel plaatselijk als regionaal met als doel de zichtbaarheid van de PGB te vergroten. Voor de continuïteit van de PGB is onderzoek naar mogelijkheden van samenwerking belangrijk.

Mogelijke activiteiten richting gewenste situatie:

- Actiever p.r. beleid, wellicht aparte p.r. commissie.
- Meer organiseren in de kerk zodat de kerk en daarmee de PGB meer in beeld komt.
- PGB duidelijk herkenbaar neerzetten.
- Betrek het kerkgebouw (ons beeldmerk) zoveel mogelijk bij Brielse activiteiten.
- Contact leggen met jeugd(ouderlingen) van kerken uit de regio.
- Onderzoek naar gezamenlijk winterwerk, catechese.
- Onderzoek naar gezamenlijke Vorming en Toerusting voor ambtsdragers.
- Predikanten uitwisselen.

d. Financiën

Elke organisatie dient -met het oog op continuïteit- een gezonde financiële situatie na te streven. De kosten mogen niet structureel de opbrengsten overschrijden. Dit uitgangspunt geldt onverminderd voor de kerkelijke gemeente. Hoewel geld niet ons doel kan zijn, maar slechts een middel is, kan het tekort hieraan het voortbestaan van de kerkelijke gemeente bedreigen.

Naast een gezonde financiële situatie is het prognosticeren en beheersen van deze situatie minstens zo belangrijk. Men dient financieel 'in controle' te zijn en niet stuurloos toe te zien hoe het een en ander verloopt.

Huidige situatie

De **solvabiliteit** (het vermogen om eventuele schulden af te lossen) is ruim voldoende.

Er zijn geen langlopende schulden. De kortlopende schulden bedragen maandelijks niet meer dan de maandelijks afdracht loonheffing.

De solvabiliteit bestaat uit een rentegevend direct opvraagbaar deposito van ruim een half miljoen euro. Verder zijn er onroerende goederen in de vorm van het kerkgebouw met omliggende verpachte grond, een zalencentrum met verhuurde woning, een pastorie en een verenigingsgebouw. Alle onroerend goed is onbelast. Het staat voor een euro op de balans en dat vormt ook nog een forse stille (niet zichtbare) reserve, die naar verwachting het miljoen zal kunnen overschrijden.

De **liquiditeit** (de direct beschikbare geldmiddelen) is ruimschoots voldoende met een direct opvraagbaar deposito van ruim een half miljoen.

De **rentabiliteit** (het positieve verschil tussen baten en lasten ingeval van de kerk) is het zorgkind. De laatste jaren is er sprake van tekorten, die in de komende jaren oplopen als gevolg van vergrijzing waardoor de vaste vrijwillige bijdragen, collecten en solidariteitskas verminderen. Ook de jaarlijkse gemiddelde opbrengsten van de rommelmarkt van ruim vijfendertig duizend euro zijn een kwetsbaar gegeven vanwege de mogelijkheid dat de rommelmarktcommissie vanwege vergrijzing haar activiteiten gaat afbouwen.

Uit de enquête is gebleken dat de meeste gemeenteleden onvoldoende bekend zijn met bovengenoemde informatie met als gevolg dat men zich onvoldoende bewust is van de zorgelijke financiële situatie die op termijn zal ontstaan. Om te voorkomen dat het zover komt, is het noodzakelijk om hier de komende jaren intensief aandacht aan te besteden. De gemeente bewust maken is een eerste stap. Naast de enquête is er in opdracht van de kerkenraad door een aantal gemeenteleden (KBG) een rapport gemaakt 'Op weg naar morgen' waarin het financiële beleid van

de PGB wordt belicht met tot slot aanbevelingen voor de toekomst. De gemeente wordt zo goed mogelijk op de hoogte gehouden via het kerkblad. Daarnaast wordt er minimaal twee keer per jaar een gemeenteberaad gehouden waar de gemeente geïnformeerd wordt en de gelegenheid krijgt om vragen te stellen.

Gewenste situatie

- **Strakke begrotingsdiscipline**
Het streven is om financieel ‘in controle’ te blijven. De kerkenraad zal met regelmaat geïnformeerd worden over de inkomsten en uitgaven van de PGB.
Om de gemeenteleden betrokken te houden en bewust te maken van de financiële situatie van de PGB zal ook in het kerkblad regelmatig verslag gedaan worden. Daarnaast zal geregeld een gemeenteberaad worden belegd om de stand van zaken toe te lichten en de gemeenteleden de gelegenheid te bieden hierop te reageren en wellicht ideeën aan te dragen.
- **Jaarlijkse vrijwillige bijdrage (VVB)**
De kerkenraad zal alle gemeenteleden informeren over de bijdrage die per gemeentelid nodig is en hen wijzen op hun verantwoordelijkheid. Het is niet alleen de vergrijzing die ervoor heeft gezorgd dat de inkomsten minder zijn geworden. De hoogte van de bijdrage verdient aandacht evenals de niet-bijdragende gemeenteleden. Uit de enquête blijkt dat men positief is over het vaststellen van een minimale bedrag als VVB, mits er rekening gehouden wordt met de financiële draagkracht van het gemeentelid.
- **Onroerend goed**
 - Pastorie Langestraat 16 – de kerkenraad staat positief tegenover verkoop. Het CvK onderzoekt de mogelijkheden.
 - Langestraat 74-76 (Zalencentrum en woonhuis) – het zalencentrum wordt veel gebruikt door de PGB. Het uitbreiden van verhuur van het zalencentrum is wenselijk.
 - Coppelstock gebouw – dit gebouw wordt gebruikt voor de rommelmarkt. Gezien de inkomsten uit de rommelmarkt is het van belang dat dit gebouw in bezit van de PGB blijft.
 - Kerkgebouw – de kosten van onderhoud van het kerkgebouw zijn hoog en worden m.b.v. subsidie gedragen door de kerkelijke gemeente. In gesprek gaan met de gemeente Brielle over een mogelijke bijdrage in de onderhoudskosten is wenselijk.
- **Commercieel inzetten kerkgebouw**
Uit de enquête is gebleken dat een meerderheid van de gemeenteleden positief staat tegenover het meer commercieel inzetten van het kerkgebouw, mits er rekening gehouden wordt met de identiteit van de PGB. Het commercieel inzetten van het kerkgebouw verdient meer aandacht van de PGB en vraagt om een duidelijk standpunt. Dit bespreekbaar maken binnen de kerkenraad is een eerste stap. Vervolgens is uitleg hierover naar de gemeenteleden erg belangrijk.

Mogelijke activiteiten richting gewenste situatie:

- De hoogte van de VVB bespreekbaar maken
- Benaderen van de niet-bijdragende gemeenteleden
- Standpunt bepalen m.b.t. verhuur kerkgebouw bepalen zodat verhuur kerkgebouw geïntensiveerd kan worden
- Oprichting commerciële commissie
- Verkoop van niet-winstgevende onroerend goed objecten

- Personeelskosten/vergoedingen zoveel mogelijk beperken
- Onderzoek sponsoring/financiële steun voor onderhoud kerkgebouw

5. Evaluatie

De kerkenraad zal elke vier jaar het beleidsplan vernieuwen en aanpassen. Jaarlijks op een vast moment zal de kerkenraad in samenspraak met de diverse raden de voortgang van de in het beleidsplan genoemde aandachtspunten evalueren. Indien nodig wordt het beleidsplan bijgesteld.

6. Programma's/Werkplannen

a. *Diaconaat*

- Huidige situatie
- Visie
- Doelen & aandachtspunten
- Middelen

b. *Pastoraat*

- Huidige situatie
- Visie
- Doelen & Aandachtspunten
- Middelen

c. *Financiën en beheer*

- Huidige situatie
- Visie
- Doelen & aandachtspunten
- Middelen

d. *Jeugdwerk*

- Huidige situatie
- Visie
- Doelen & aandachtspunten
- Middelen